

[AM2022.08.26V]

Statsadvokaten i Viborgs AFGØRELSE - 29. januar 2018 - SAV-2017-3100101-951

Advokat Hanne Ziebe, Vester Alle 7, 1. th., 8000 Aarhus C

Ikke erstatning for lang sigtelsestid og inaktivitet i efterforskningen, visitation eller langvarig og uberettiget registrering i Kriminalregistret – Deres j.nr. ...

Jeg har i dag besluttet ikke at imødekomme Deres krav om erstatning til *Erstatningssøgende*. Begrundelsen herfor fremgår nedenfor.

Jeg har samtidig besluttet ikke at imødekomme Deres krav om salær. Begrundelsen herfor fremgår ligeledes nedenfor.

Sagsforløb

Det fremgår af sagen, at Østjyllands Politi den 27. september 2016 modtog oplysning om, at to eftersøgte personer befandt sig på p-pladsen foran *Butik* på *Adresse1* sammen med en dansk mand.

Politiet kørte på baggrund heraf til stedet, hvor de kl. 18.03 observerede, at de to eftersøgte personer stod sammen med Deres klient ved en Ford Mondeo og en Toyota Aygo.

Idet politiet kørte ind på p-pladsen, kiggede den ene eftersøgte person på patruljen og bukkede sig og gjorde en bevægelse med sin højre arm, hvorefter han rejste sig op igen.

Politiet rettede herefter henvendelse til de to eftersøgte personer og Deres klient. Den ene person oplyste, at Toyota Aygoen tilhørte hans mor, og Deres klient oplyste, at Ford Mondeo'en tilhørte ham, og at han var forsvarer for den anden person.

Der lå ingen genstande på jorden, under eller omkring de to biler.

Politiet anholdt kl. 18.07 de to personer og sigtede dem for hærværk. Den ene person blev sikkerhedsvisiteret fra kl. 18.09 til 18.11, og den anden person blev sikkerhedsvisiteret fra kl. 18.16 til 18.17. Toyota Aygoen blev endvidere ransaget. Der blev ikke fundet noget af interesse for sagen.

Grundet mistanke om, at den ene person således ved politiets ankomst gemte en genstand hos Deres klient, blev Deres klient sigtet for overtrædelse af våbenlovens § 1, subsidiært lov om euforiserende stoffer.

Deres klient ønskede to vidner til stede under visitationen, og de blev tilkaldt, hvorefter Deres klient blev visiteret fra kl. 18.24 til 18.26. Der blev ikke fundet noget af interesse for sagen. Sigtelsen blev frafaldet, og Deres klient blev klagevejledt.

Det fremgår endvidere af sagen, at De den 29. september 2016 anmodede om, at lovligheden/hensigtsmæssigheden af visitationen blev indbragt for retten i medfør af retsplejelovens § 746.

Ved brev af 14. oktober 2016 til Retten i Aarhus indbragte Østjyllands Politi sagen for retten. Det fremgår af brevet, at Deres klient den 27. september 2016 kl. 18.24 til 18.26 blev sigtet for overtrædelse af våbenloven og kortvarigt visiteret, samt at sigtelsen blev frafaldet på stedet.

Ved Retten i Aarhus' kendelse af 1. september 2017 bestemte retten, at visitationen af Deres klient ikke var lovlig.

Østjyllands Politi opgav ved brev af 27. september 2017 sigtelsen mod Deres klient for overtrædelse af våbenlovens § 1 (besiddelse af en kniv) i medfør af retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2.

Ved e-mail af 4. oktober 2017 fremsendte De udkast til en stævning til Østjyllands Politi og oplyste, at stævningen ville blive udtaget, medmindre Østjyllands Politi tog bekræftende til genmæle i forhold til stævningens påstand.

Det fremgår af stævningen, at påstanden var, at Østjyllands Politi tilpligtes at anerkende, at sigtelsen for strafbare forhold fremsat mod Deres klient den 27. september 2016 lige efter kl. 18.00 blev frafaldet af politiet den 27. september 2016 omkring kl. 18.26 efter retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 1, og at den skriftlige påtaleopgivelse fremsendt den 27. september 2017, hvor påtalen er opgivet efter retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2, ikke er gyldig.

Østjyllands Politi opgav ved brev af 10. oktober 2017 sigtelsen mod Deres klient for overtrædelse af våbenlovens § 1 (besiddelse af kniv) i medfør af retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 1.

Ved e-mail af 11. oktober 2017 til Østjyllands Politi oplyste De, at da De havde forstået, at sigtelsen for såvel overtrædelse af lov om euforiserende stoffer som for overtrædelse af våbenloven nu begge var opgivet efter retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 1, havde De besluttet ikke at indgive stævningen.

Det fremsatte erstatningskrav

Ved brev af 24. november 2017 til Østjyllands Politi, hvorfra jeg har modtaget det, fremsatte De krav om erstatning for lang sigtelsestid og inaktivitet i efterforskningen, som De opgjorde til 12.000,00 kr., idet De anførte, at der ikke ses at være foretaget efterforskningsskridt af nogen art i den mellemliggende periode.

De fremsatte endvidere krav om erstatning for visitation. De anførte i den forbindelse, at visitationen har været særligt krænkende for Deres klient, idet Deres klient blev visiteret i sin klients og en række vidners påsyn, og at visitationen ikke blot var uberettiget men derimod ulovlig.

Endelig fremsatte De krav om erstatning for langvarig og uberettiget registrering i Kriminalregistret.

Begrundelse for nægtelse af erstatningskravet

Lang sigtelsestid og inaktivitet i efterforskningen

Det fremgår af sagen, at politiet efter visitationen af Deres klient den 27. september 2016 frafaldt sigtelsen mod ham samt gav ham klagevejledning, og at der ikke efterfølgende har været foretaget efterforskning i sagen mod Deres klient.

Jeg finder på den baggrund, at sigtelsen mod Deres klient de facto blev opgivet på stedet den 27. september 2016, og at påtaleopgivelsen af 27. september 2017 alene må antages at være af administrativ karakter med henblik på i politiets systemer at afslutte sagen.

På den baggrund finder jeg ikke, at der er grundlag for at yde Deres klient erstatning for lang sigtelsestid eller inaktivitet i efterforskningen.

Visitation

Efter retsplejelovens § 1018 b kan erstatning ydes en sigtet, der som led i en strafferetlig forfølgning har været udsat for andre straffeprocessuelle indgreb end anholdelse eller varetægtsfængsling.

Efter praksis ydes der i almindelighed ikke erstatning for kortvarige resultatløse visitationer og ransagning foretaget i tilknytning hertil, jf. herved dommen i U 1999.72 H.

Udgangspunktet gælder ligeledes, selvom det fornødne mistankegrundlag i enkeltstående tilfælde ikke findes at have været til stede, jf. U 1997.1498H.

Der kan dog ydes erstatning i særlige tilfælde, eksempelvis hvis visitationen har været særligt indgribende og samtidig er foretaget på et sted, hvor udenforstående har kunnet overvære visitationen, som på denne baggrund har kunnet opleves som særligt krænkende.

Jeg finder ikke, at der foreligger sådanne særlige forhold, at der bør ydes erstatning for visitationen. Jeg har i den forbindelse lagt vægt på varigheden af visitationen, samt at Deres klient selv fremsatte ønske om, at visitationen skulle overværes af vidner.

Langvarig og uberettiget registrering i Kriminalregistret

Jeg har ved min afgørelse lagt vægt på, at jeg ikke finder, at registreringen i Kriminalregistret, som alene må antages at være blevet opretholdt som følge af, at sigtelsen ikke også administrativt blev afsluttet i forbindelse med påtaleopgivelsen den 27. september 2016, kan anses for at være et straffeprocessuelt indgreb. Der henvises i den forbindelse til Anklagemyndighedens Årsberetning 1998-99, side 75.

Jeg kan på den baggrund ikke imødekomme Deres krav om erstatning for langvarig og uberettiget registrering i Kriminalregistret.

Begrundelse for nægtelse af salær

Da jeg ikke mener, at Deres klient skal have erstatning, er der heller ikke grundlag for at yde Dem salær.

Lovgrundlag

Min afgørelse er truffet efter reglerne i retsplejelovens § 1018 b (erstatning for andre straffeprocessuelle indgreb end frihedsberøvelse) samt § 1007, jf. § 1018 f (salær).

Mulighed for at klage

De kan klage over afgørelsen til Rigsadvokaten. De skal sende klagen til Statsadvokaten i Viborg. Fristen for at klage er 4 uger efter, at De har modtaget dette brev. Det står i retsplejelovens § 1018 e, stk. 3 og 5.

De skal udnytte muligheden for at klage til Rigsadvokaten, inden De eventuelt begærer kravet indbragt for retten efter retsplejelovens § 1018 f, stk. 1.

Har De eventuelle spørgsmål

Hvis De har spørgsmål til min afgørelse, er De velkommen til at kontakte

.....

Rigsadvokatens AFGØRELSE - 16. maj 2018 - RA-2018-3100206-47

Advokat Hanne Ziebe, Vester Alle 7, 1. th., 8000 Aarhus C

Ikke erstatning til Deres klient *Erstatningssøgende* Deres j.nr. ...

De har klaget over en afgørelse, der er truffet af Statsadvokaten i Viborg den 29. januar 2018, om at nægte erstatning til *Erstatningssøgende*.

Jeg har besluttet ikke at ændre statsadvokatens afgørelse. Det betyder, at Deres klient ikke kan få erstatning for lang sigtelsestid og inaktivitet i efterforskningen, visitation eller langvarig og uberettiget registrering i Kriminalregistret.

Begrundelse

Jeg er enig i statsadvokatens begrundelse for at nægte erstatning. Jeg kan derfor henvise til begrundelsen i statsadvokatens afgørelse.

I relation til spørgsmålet om erstatning for visitation af Deres klient skal jeg bemærke, at den omstændighed, at Deres klient var til stede i sin egenskab som advokat for en af de to eftersøgte personer, ikke fører til, at jeg finder, at der foreligger sådanne særlige forhold, at der kan ydes erstatning for visitationen.

Sagens forløb

- I afgørelse af 29. januar 2018 nægtede statsadvokaten at yde erstatning.
- I e-mail af 7. februar 2018 har De klaget over statsadvokatens afgørelse. I Deres klage over statsadvokatens afgørelse har De ikke anført nye bemærkninger for anmodningen om erstatning.
- Den 8. februar 2018 har statsadvokaten sendt sagen til mig sammen med en udtalelse. Statsadvokaten har henholdt sig til sin afgørelse. Der er ikke kommet nye væsentlige oplysninger frem af betydning for sagen.

Lovgrundlag

Min afgørelse er truffet efter reglerne i retsplejelovens § 1018 b (erstatning for andre straffeprocessuelle indgreb end frihedsberøvelse) samt § 1007, jf. § 1018 f (salær).

Mulighed for at klage mv.

Min afgørelse er endelig. Deres klient kan derfor ikke klage over den. Det står i retsplejelovens § 1018 e, stk. 3.

Deres klient kan anmode om, at retten tager stilling til erstatningskravet. Hvis Deres klient ønsker, at retten tager stilling til kravet, skal De oplyse dette til Statsadvokaten i Viborg senest to måneder efter, at De har modtaget denne afgørelse. Det står i retsplejelovens § 1018 f, stk. 1.

Hvis De har spørgsmål til min afgørelse, er De velkommen til at kontakte

.....

Retten i Aarhus' DOM - 13. oktober 2021 - 6-5088/2018 - SAV-2017-3100101-951

Erstatningssøgende *Erstatningssøgende* mod Anklagemyndigheden

Tilkendegivelse af 18. juli 2018 er modtaget den 18. juli 2018.

Erstatningssøgende blev den 27. september 2016 sigtet for overtrædelse af våbenlovens § 1, subsidiært lov om euforiserende stoffer.

Sigtelsen mod *Erstatningssøgende* blev frafaldet på stedet.

Advokat Hanne Ziebe fremsatte ved brev af 24. november 2017 krav om erstatning, jf. retsplejelovens § 1018 f, stk. 1.

Statsadvokaten traf den 29. januar 2018 afgørelse om ikke at imødekomme erstatningskravet, hvilket blev tiltrådt af Rigsadvokaten ved afgørelse af 16. maj 2018.

Påstande

Erstatningssøgende har fremsat krav om erstatning på 12.350 kr. med tillæg af procesrente fra den 24. november 2017. Kravet er opgjort således, at 12.000 kr. vedrører erstatning for lang sigtelsestid og ineffektivitet i efterforskningen, og 350 kr. vedrører erstatning for visitation.

Anklagemyndigheden har påstået frifindelse.

Sagens oplysninger

I forbindelse med en politiforretning den 27. september 2016 blev advokat *Erstatningssøgende* sigtet for overtrædelse af våbenlovens § 1, subsidiært lov om euforiserende stoffer. Sigtelsen blev frafaldet på stedet. *Erstatningssøgende* blev samme dag fra kl. 18.24-18.26 visiteret, og efter ønske fra *Erstatningssøgende* var der i den forbindelse to vidner til stede.

Erstatningssøgende ønskede rettens prøvelse af lovligheden af visitationen, og ved Retten i Aarhus' kendelse af 1. september 2017 bestemte retten, at visitationen af *Erstatningssøgende* ikke var lovlig.

Østjyllands Politi opgav ved brev af 27. september 2017 sigtelsen mod *Erstatningssøgende* for overtrædelse af våbenlovens § 1 (besiddelse af en kniv) i medfør af retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2.

Ved brev af 10. oktober 2017 meddelte Østjyllands Politi bl.a. til *Erstatningssøgende*:

"Jeg har i dag besluttet at opgive sigtelsen mod Dem for den 27. september 2016, foran *Butik* på *Adresse1*, at have været i besiddelse af en kniv. Det betyder, at der ikke bliver nogen straffesag.

Denne afgørelse træder i stedet for min afgørelse af 27. september 2017. Opdateringen i KR vil blive ændret en af de kommende dage.

...

Begrundelsen for min afgørelse er, at sigtelsen i sagen har vist sig at være grundløs.

...

Min afgørelse er truffet efter reglerne i retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 1 (sigtelsen har vist sig at være grundløs)."

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af *Erstatningssøgende* og af vidnerne *Vidne1*, *Vidne2*, politibetjent *Vidne3* og politi-assistent *Vidne4*. Forklaringerne er i retsbogen gengivet således:

[FORKLARINGER UDELADT]

Rettens begrundelse og afgørelse.

Efter bevisførelsen lægger retten til grund, at politiet efter at have visiteret *Erstatningssøgende* i tidsrummet fra kl. 18.24 til 18.26 frafaldt sigtelsen mod ham, og at der ikke efterfølgende blev foretaget efterforskning i sagen vedrørende *Erstatningssøgende*.

På den baggrund finder retten, at sigtelsen de facto blev opgivet på stedet den 27. september 2016, og at påtaleopgivelsen den 27. september 2017, der blev berigtiget den 10. oktober 2017, alene må antages at have været af administrativ karakter.

Som følge heraf finder retten, at der ikke er grundlag for at tilkende erstatning for lang sigtelsestid og inaktivitet i efterforskningen.

Det er anført, at visitationen af *Erstatningssøgende* varede 2 minutter, og *Erstatningssøgende* har bl.a. forklaret, at visitationen ikke var særlig grundig, idet han alene kortvarigt blev klappet på lommerne uden på tøjet.

Visitationen var således ganske kortvarig, og retten finder, at der ikke foreligger særlige grunde til at fravige udgangspunktet om ikke at betale erstatning i en sådan situation, hvorfor der ikke er grundlag for erstatning efter retsplejelovens § 1018 b. Det ændrer ikke herved, at *Erstatningssøgende*, der befandt sig på stedet som advokat for to eftersøgte personer, ikke straks blev visiteret, idet politiet først sigtede og visiterede *Erstatningssøgende* efter de eftersøgte personer var blevet visiteret og deres bil undersøgt.

Den fejlagtige registrering af *Erstatningssøgende* i Kriminalregisteret er ikke et straffeprocessuelt indgreb eller et indgreb, der kan sidestilles hermed, der har et sådant omfang og intensitet, at det kan udløse erstatning.

Herefter tager retten i det hele anklagemyndighedens frifindelsespåstand til følge.

Thi kendes for ret:

Anklagemyndigheden frifindes.

Erstatningssøgende skal betale sagens omkostninger.

.....

Vestre Landsrets 13. afdeling - 26. august 2022 - S-2311-21

(dommerne Thomas Tordal-Mortensen, Thomas Jønler og Jette Uhrenholt (kst.)

Anklagemyndigheden mod *Erstatningssøgende*, (advokat Hanne Ziebe, Aarhus)

Retten i Aarhus har den 13. oktober 2021 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 6-5088/2018).

Påstande

Erstatningssøgende, *Erstatningssøgende*, har nedlagt påstand om, at der tilkendes ham erstatning med 2.600 kr. med procesrente fra den 24. november 2017.

Påstanden angår erstatning for visitation, og han har gjort gældende, at indgrebet omfattede en tilbageholdelse med en varighed på mere end 10 minutter. Han har vedrørende opgørelsen af kravet henvist til Rigsadvokatmeddelesen, afsnit 4.5.2 om visitation, og til Rigsadvokatens takster for straffeprocessuelle indgreb, hvor taksten for frihedsberøvelse af en varighed fra 0-5 timer er 2.600 kr. for indgreb i 2016. Han har gjort gældende, at han ikke er bundet af den størrelsesmæssige opgørelse af kravet for byretten til 350 kr., idet sagen behandles efter strafferetsplejens former.

Erstatningssøgende har ikke gentaget påstanden for byretten om erstatning for lang sigtelsestid og inaktivitet i efterforskningen.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Anklagemyndigheden har gjort gældende, at der ikke grundlag for, at *Erstatningssøgende* under hovedforhandlingen for landsretten kan forhøje sit krav vedrørende visitation. Kravet blev i byretten opgjort til 350 kr., og *Erstatningssøgende* ankede dommen med samme påstand som for byretten.

Landsrettens begrundelse og resultat

Erstatningssøgende' påstand for byretten var 12.350 kr. og vedrørte bl.a. erstatning for visitation. I anke-meddelelse af 27. oktober 2021 gentog *Erstatningssøgende* sin påstand for byretten, men han har ved hovedforhandlingen i ankesagen nedsat påstanden til 2.600 kr., således at kravet nu alene vedrører erstatning for visitation. Landsretten finder, at *Erstatningssøgende* under disse omstændigheder ikke er afskåret fra at nedlægge påstand om erstatning for visitation med 2.600 kr. Det ændrer ikke herved, at denne del af kravet alene var opgjort til 350 kr. for byretten.

Efter oplysningerne i politiets anholdelsesrapport af 27. september 2016 lægger landsretten til grund, at *Person1* og *Person2*, som *Erstatningssøgende* stod sammen med på p-pladsen foran *Butik*, blev anholdt på p-pladsen og sigtet for hærværk kl. 18.07, og at de to mænd blev sikkerhedsvisiteret i tidsrummet fra kl. 18.09 til kl. 18.17, hvor der ikke blev fundet noget af interesse for sagen. Landsretten lægger endvidere til grund, at politiet herefter foretog ransagning af en bil, som *Person2* havde haft rådighed over. Der blev ved ransagningen af bilen heller ikke fundet noget af interesse for sagen.

Det lægges endvidere til grund, at politiet derefter sigtede *Erstatningssøgende* for overtrædelse af våbenloven, subsidiært lov om euforiserende stoffer, og at politiet i et tidsrum fra kl. 18.24-18.26 foretog visitation

af ham uden at finde noget af interesse for sagen. Politiet frafaldt sigtelsen, og *Erstatningssøgende* blev klagevejledt, hvorefter han forlod stedet.

Politibetjent *Vidne3* har forklaret, at de to anholdte mænd var eftersøgt, og at det så ud som om, at en af dem smed noget eller kastede noget fra sig. De valgte at visitere *Erstatningssøgende*, da de ikke fandt noget, heller ikke efter at de to mænd var blevet visiteret. Politiassistent *Vidne4* har forklaret, at politiet besluttede at visitere de personer, der var i nærheden, herunder *Erstatningssøgende*, da de ikke kunne finde de genstande, som anmeldelsen lød på.

Landsretten finder på denne baggrund og efter en samlet vurdering af de afgivne forklaringer sammenholdt med oplysningerne i anholdelsesrapporten, at der ikke er grundlag for at fastslå, at *Erstatningssøgende* blev tilbageholdt af politiet, eller at han ikke kunne forlade stedet i tidsrummet forud for, at han blev sigtet og efterfølgende visiteret.

Efter det anførte lægger landsretten til grund, at visitationen og den tilknyttede tilbageholdelse af *Erstatningssøgende* har været kortvarig og ikke har varet over 10 minutter.

Ved visitationen blev *Erstatningssøgende* alene kortvarigt klappet på lommerne uden på tøjet. Det kan efter sagens oplysninger, herunder de afgivne forklaringer om hændelsesforløbet, ikke antages, at visitationen fandt sted under større bevågenhed af de personer, der befandt sig på p-pladsen, eller at indgrebet i øvrigt fandt sted under omstændigheder, som har kunnet opleves som særligt krænkende for *Erstatningssøgende*. Landsretten har herved lagt vægt på de samme momenter, som byretten har fremhævet.

Landsretten tiltræder herefter, at der ikke er grundlag for at tilkende *Erstatningssøgende* erstatning efter retsplejelovens § 1018 b og stadfæster derfor byrettens dom.

Det, som *Erstatningssøgende* har anført for landsretten, herunder i processkrift af 18. august 2022, kan ikke føre til et andet resultat.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom stadfæstes.

Erstatningssøgende skal betale sagens omkostninger for landsretten.